

Energieakkoord Kansen voor Warmtepompsystemen

Teun Bokhoven
Duurzame Energie Koepel
20 november 2013

Inhoud

▪ **Algemeen – het SER Energieakkoord**
Proces, doelen, borging, hoofdlijnen & pijlers, concrete afspraken en procesafspraken

▪ **Afspraken EA, invloed op Warmtepompsector**
Waar zitten de kansen

▪ **Vervolg**
Het speelveld en de spelers

Kern van het Energieakkoord

- Legt de basis voor consistentie in beleid (na jaren van wispelturigheid)
- Van 4% naar 16% hernieuwbare energie in 10 jaar is een grote opgave, maar akkoord geeft nu richting.
- Kosten voor burgers en bedrijven in 2020 ca. 1/3 lager dan uitvoering regeerakkoord
- Biedt extra werkgelegenheid: ca. 60-100.000 (ondergrens) arbeidsjaren tot 2020 en 13 mld extra investeringen (bovenop bestaand beleid)
- Meer ruimte voor burgers en bedrijven (eigen opwekking)
- Nog niet alles is vastgelegd, maar uitvoering van de procesafspraken en borging van de uitvoering is essentieel!

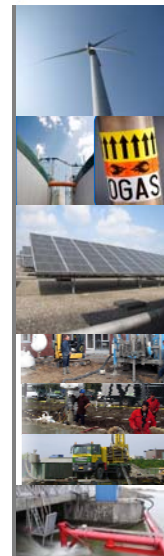

Duurzame Energie Koepel

- Opgericht in 2001, om belangen van de duurzame energiesector te behartigen
- 6 brancheorganisaties, vertegenwoordigen:
 - ca. 750 bedrijven- ca. 75% van de sector
 - met ca. 2 mld aan economische toegevoegde waarde (ca. 5,5mld omzet)
 - ca. 7,500 werknemers
- Profiel- “groene werkgevers”
- Missie: kansen door energietransitie

▪ I.p.v. € voor van , liever € voor &

Energieakkoord Algemeen (1)

■ Proces:

- > ½ jaar onderhandelen met > 40 partijen
- SER heeft gefaciliteerd, partijen moeten het doen
- Glas is halfvol, en daarom een begin- nog geen einde

■ Doelen:

- *Energiebesparing: 1,5% / jr – 100 PJ finaal in 2020 (is alle energie voor 1,5 mln huishoudens)*
- *Hernieuwbare Energie: 14% in 2020, 16% in 2023*
- *Minimaal 15.000 netto banengroei komende jaren (gekoppeld aan scholing en werk-naar-werk trajecten)*

■ Tussendoelen:

- *Meetmomenten in 2016 / 2018 : 1/3 & 2/3 van de doelen.*
- *Indien onvoldoende: aanvullend pakket van maatregelen*

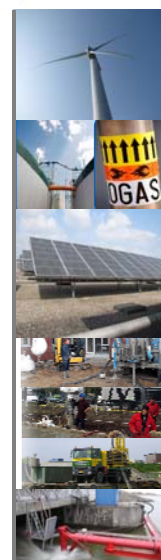

Energieakkoord Algemeen (2)

■ De 10 Pijlers:

- 1. Energiebesparing; Gebouwde Omgeving en Industrie**
- 2. Opschalen hernieuwbare energie (met name centraal)**
- 3. Decentrale (hernieuwbare) opwekking**
- 4. Aanpassing van de energienetwerken (kabels & leidingen)**
- 5. ETS (emission trading system / EU)**
- 6. Sluiting 80-jaren kolen centrales / CCS (= CO2 opslag)**
- 7. Mobiliteit en transport**
- 8. Werkgelegenheid en arbeidsmarkt**
- 9. Energie-innovatie en export**
- 10. Financiering**

Energieakkoord Algemeen (3)

▪ Afspraken: soms concreet, soms proces

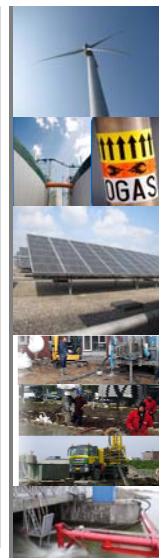
Een aantal afspraken zijn zeer concreet, andere beschrijven een proces om een afspraak uit te werken of een doel te bereiken:

✓ Doelen zoals:

- 1,5% additionele E-besparing
- Label A- gemiddeld in 2030
- 14% DE operationeel in 2020 / 16% in 2023
- 40 PJ decentraal (GO) (alle energie voor 600.000 hh)

✓ Procesafspraken zoals bv:

- Rol van gemeenten- via ondersteuning centraums
- Opheffen van EB probleem voor warmtepompen
- Structuurvisies voor duurzame warmte
- Energiebelasting korting voor coöperaties in Postcoderoos
- Oplossen niet financiële barrières

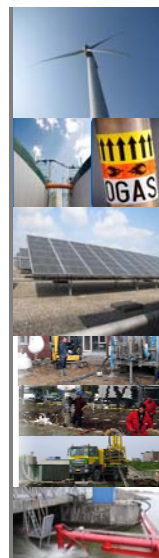

Energieakkoord Warmtepompsector (1)

▪ Highlights- algemeen

- **Veel aandacht voor duurzame warmte/koude**, maar nog weinig concrete maatregelen door complexiteit.
- Duidelijke intentie voor aanvullend instrumentarium voor stimulering:
 - Vereenvoudiging vergunningprocedures (1 loket)
 - Warmteplannen in regio's en gemeenten, gekoppeld aan vaststellen ruimtelijke reserveringen
 - Onderzoek en experimenteerruimte voor nieuwe beheersvormen
 - Uitwerken mogelijkheden tot laag temperatuur verwarming
 - Vereenvoudiging regelgeving voor WKO in woningwet, fiscale wetgeving, warmtewet en omgevingswet.

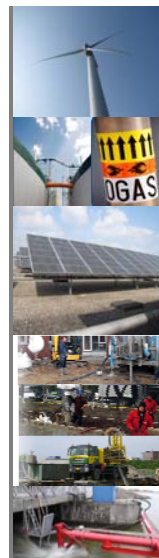

Energieakkoord Warmtepompsector (2)

■ Highlights

- **Energie Besparing GO & Decentrale Duurzame Opwekking:**
Verbetering speelveld:
 - **Corporaties** → Label B in 2020 (krijgen daarvoor steun door 400 mln aan te wenden)
 - **Koopsector** → Voorlopig nog verleiden via:
 - 2014
 - revolverend fonds
 - afrekening via de energienota
 - energieprestatiegarantie
 - Nog verder uit te werken:
 - Ecodesign / Ecolabelling
 - Compensatiemaatregelen voor EB ongelijkheid gas/elektra
 - Aanpassen bouwregelgeving naar LT systemen
 - **Overig vastgoed** → Aanscherping wet milieubeheer via “EPK-systeem”

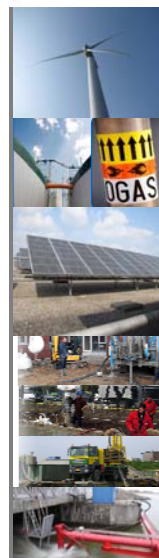

Energieakkoord Warmtepompsector (3)

■ Highlights

- **Energie Netwerken & Innovatie**
Creëert nieuwe kansen
 - **Smart Grids** → EA zet vol in op aanpassing van de netten en WP-en zijn daarbij van belang
 - **Warmtenetten op LT** → Openen nieuwe mogelijkheden
 - **Innovatie en demonstratie** → Topsectoren beleid en nieuwe demonstratieregeling

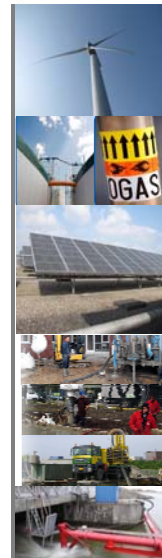

Indicatieve verdeling HE in PJ's

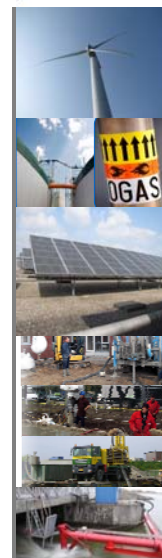
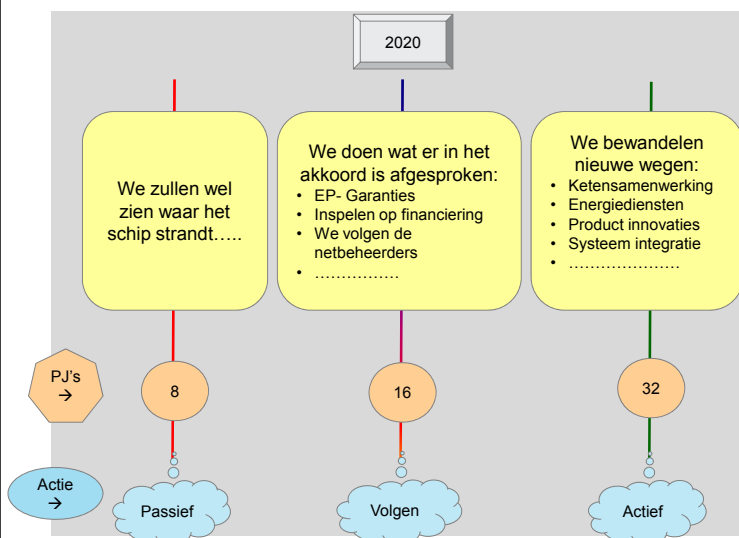

Bronnen / in PJ's	2013	2020	2023
Wind op Zee ¹	3,1	27	60
Wind op Land ¹	20,6	54	63
BMS	6,1	25	25
Zon PV	0,9	11,6	12,4
Biogasproductie	11,3	15,2	30
Biomassa verbranding overige	3,5	13,6	18
Biomassa-kachels	19	31,6	34,1
AVI's	13,3	11,7	12
Bio Brandstoffen	18	35,6	34,6
Bodemwarmte/koude ¹	4	18,4	22,2
WP-omgevingslucht	3,8	8,9	9,7
Zonnewarmte	1,1	1,3	1,6
Energie uit water ¹	0,5	0,5	0,6
Geothermie	0,3	7,2	12,2
Totaal	105,5	261,6	335,4

Het getal van 2020 zou eventueel iets hoger kunnen uitvallen
 2020= afgestemd met IPO- structuurvisie; 2023- verdere intensivering gepland
 In ECN systematiek hanteren zij bodemenergie inclusief warmtepompen met bodemwisselaars
 Er blijkt ook waterkracht vermogen te gaan vervallen, dus er is wel degelijk gerekend op nieuw, maar ook uitfasering oude eenheden.

Vervolg- kansen voor de sector.....

Tot Slot

Veel van de maatregelen in het SER Energieakkoord zijn gericht op het wegnemen van de belemmeringen zodat hernieuwbare energie ruim baan gaat krijgen de komende jaren. Voor de warmtepompsector biedt het de basis om door te pakken want: **energiebesparing zet door, barrières worden weggenomen en er ontstaat meer ruimte voor nieuwe innovatieve aanpakken en systemen.**

